

APÁCZAI CSERE JÁNOS SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS KOLLÉGIUM

FACHMITTELSCHULE UND SCHÜLERWOHNHEIM JÁNOS APÁCZAI CSERE

APÁCZAI CSERE JÁNOS VOCATIONAL SECONDARY SCHOOL AND STUDENT HOSTEL

A telket a rajta lévő hercegi épületekkel 1903-ban Esterházy Miklós a r. k. hitközség használatába engedte át római katolikus iskola létesítése céljából. 1915-ben telepedett le Dombóváron a Szent Orsolya-rend, és a hercegi házban megindult a Szent Orsolya-rend polgári leányiskolája az idetelepült apácák munkájával, mely nagyban köszönhető Offenmüller Zsigmond dombóvári plébános, Paál József hercegi felügyelő, valamint Illés Gyula főjegyző törekvéseinek.

Az első tanévben (1915/1916) 27 tanulóval kezdődött meg az oktatás, az 1916/17-es évben már 113-an ültek az iskolapadban. A folyamatos létszámgyarapodásnak köszönhetően szükségessé vált az épület bővítése, így Esterházy Miklós további segítségével 1917-ben elkészült az új, kertre néző kétszintes épület, Fábián Gáspár budapesti műépítész tervei szerint. A mai szakközépiskola jogelődje 1927-ben jött létre, mint a Dombóvári Szent Orsolya-rendi Tanítóképző Intézet. Jelen intézmény lett a gyökere a Kaposvári Tanítóképzőnek. 1928-ban megépült az impozáns, háromszintes utcai épületszárny Möller Károly tervei szerint, építésvezetője Frank Emil budapesti mérnök, építőmester volt. Homlokzati tornyába a dombóvári szobrász, Fetter Károly Krisztus-szobra került.

1935-ben tovább bővült az intézmény, az első emeleten megépült az új kápolna.

1944-ben először a német, majd a szovjet csapatok is katonai kórházként használták az épületet, és csak 1946. január 31-től szolgált újra oktatási célokat.

Az 1948-as államosítással drasztikus változások kezdődtek az iskola életében: az egykori polgári és nőipari iskola megszűnt, az apácákat internálták, az irattárat elégették, a kápolna berendezését széthordták, illetve megsemmisítették, a Krisztus-szobrot „félreállították”.

Az iskola az 1955/56-os tanévben vette fel Apáczai Csere János nevét. 1956-ban indult az első gimnáziumi képzés és a 12 évfolyamos oktatás. Az 1960-as években kezdődött az intézmény szakközépiskolává alakulása, 1958-ban befejeződött a tanítóképzés. 1973-ra megszűnt a gimnáziumi tanítás és fokozatosan újabb szakképzések indultak el. 1963-ban indult a kereskedelmi szakközépiskola, az 1968/69-es tanévben a vasútforgalmi szakképzés, az 1969/70-es tanévben az egészségügyi szakképzés, az 1978/79-es tanévtől a postaforgalmi szakképzés. Az 1977/78-as tanévtől a kollégium az iskola részévé vált. Az 1986/87-es tanévtől kezdődött a vasútüzemi, az 1989/90-es tanévtől a vasútgépész szakképzés. 1992-től indult a bankforgalmi képzés, 1994 végével megszűnt a vasútüzemi és vasútgépész szakképzés, helyette közlekedési tagozat indult, 1994-ben befejeződött a bankforgalmi képzés. 1997-től elindultak az OKJ-s képzések. A postaforgalmi képzés helyett a kor igényeinek megfelelően informatikai szak indult.

1987-ben az iskolaépület mellett álló volt Scháger-házat az épülethez csatolták, megtörtént az iskolai tanműhely kialakítása a MÁV finanszírozásával. Megkezdődött az iskola dísztermének felújítása az eredeti kápolna csillárja, és az ólomkristály ablaküvegek visszahelyezésével. 1992/93-ban került sor a sportpálya felújítására. Még ebben az évben részlegesen átadták az új iskolaszárnyat, amely 1997-re készült el teljesen. 1995-ben kezdődött az utcafront felújítása, ezzel egy időben az épület homlokzati tornyába visszahelyezték az államosítás idején félreállított Krisztus-szobrot

Miklós Esterházy überließ das Grundstück mit fürstlichen Gebäuden der römisch-katholischen Kirchengemeinde im Jahr 1903, damit hier eine römisch-katholische Schule errichtet werden kann. 1905 siedelten sich die Ursulinen in Dombóvár an, und die bürgerliche Mädchenschule der Ursulinen begann im Fürstenhaus mit der Arbeit der angesiedelten Nonnen. Die Errichtung der Schule war den Strebungen des Dombóvárer Pfarrers Zsigmond Offenmüller, dem fürstlichen Überwacher József Paál und dem Notar Gyula Illés zu verdanken.

Im ersten Schuljahr (1915/1916) begann der Unterricht mit 27 Schülern, 1916/1917 saßen schon 113 Schüler in den Schulbänken. Dank der kontinuierlichen Zunahme der Schülerzahl wurde die Erweiterung des Gebäudes notwendig, deshalb wurde das neue zweistöckige Gebäude mit Aussicht auf den Garten nach den Plänen des Budapester Baumeisters Gáspár Fábián und mit weiterer Hilfe von Miklós Esterházy 1917 erbaut.

Der Rechtsvorgänger der heutigen Fachmittelschule entstand 1927 als Lehrerbildungsanstalt der Ursulinen. Von diesem Institut stammt die Lehrerbildungsanstalt in Kaposvár. 1928 wurde der Straßenflügel des imposanten dreistöckigen Gebäudes nach den Plänen von Károly Möller errichtet, wobei der Bauleiter der Budapester Architekt und Baumeister war. Im Fassadenturm wurde die Christusstatue des Dombóvárer Bildhauers Károly Fetter untergebracht.

Das Institut wurde 1935 weiter erweitert und im ersten Stock wurde die neue Kapelle erbaut. Das Gebäude wurde zuerst von den deutschen, dann den sowjetischen Truppen als Militärkrankenhaus benutzt und erst von 31. Januar 1946 diente es wieder zu Unterrichtszwecken.

Mit der Verstaatlichung von 1948 begannen drastische Veränderungen im Schulleben: die ehemalige bürgerliche und industrielle Mittelschule für Frauen wurden erlischt, die Nonnen interniert, das Archiv verfeuert, die Einrichtung der Kapelle herumgetragen oder vernichtet, die Christusstatue kaltgestellt. Die Schule nahm den Namen János Apáczai Csere im Schuljahr 1955/56 an. Im Jahr 1956 begann die erste Gymnasialbildung und der Unterricht in den zwölfjährigen Bildungsgängen. In den 1960er Jahren wurde das Institut zur Fachmittelschule umgestaltet, 1958 beendete die Lehrerausbildung. Für 1973 wurde der Gymnasialunterricht erlischt und allmählich wurden neuere Fachausbildungen eingeführt. Im Jahr 1963 begann die Fachmittelschule für Handel, im Schuljahr 1968/69 die Fachmittelschule für Eisenbahnverkehr, 1969/70 die Fachmittelschule für Gesundheitswesen, 1978/79 die Fachmittelschule für Postwesen. Von dem Schuljahr 1977/78 wurde das Schülerwohnheim ein Teil der Schule.

Vom Schuljahr 1986/87 begann die Berufsausbildung für Eisenbahnbetrieb und von 1989/90 die Berufsausbildung für Eisenbahnbau. 1992 wurde die Berufsausbildung für Bankwesen eingeführt. Am Ende von 1994 beendeten die Berufsausbildungen für Eisenbahnbetrieb und Eisenbahnbau, anstatt deren wurde die Berufsausbildung für Verkehr eingeführt, 1994 beendete die Berufsausbildung für Bankwesen. Von 1997 begannen die Berufsausbildungen OKJ. (Abkürzung für Liste der Ausbildungen von Ungarn). Statt der Ausbildung für Postwesen wurde ein anderes Fach den damaligen Ansprüchen entsprechend, die Informatik eingeführt.

Im Jahr 1987 wurde das neben der Schule stehende ehemalige Haus Schager dem Schulgebäude angeschlossen. Auf diese Weise wurde die Lehrwerkstatt der Schule mit der Finanzierung von MÁV (Ungarische Staatseisenbahnen) errichtet. Die Renovierung des Festsaaes der Schule begann mit der Rückstellung des Kronleuchters der ursprünglichen Kapelle und der Fenstergläser aus Bleikristall. 1992/93 wurde der Sportplatz erneuert. Noch dieses Jahr wurde der neue Schulflügel partikular übergeben, der für 1997 fertiggestellt wurde. Im Jahr 1995 begann die Renovierung des Gebäudes auf dem Straßenfront. Damit parallel wurde die während der Verstaatlichung kaltgestellte Christusstatue in den Fassadenturm des Gebäudes zurückgesetzt.

The plot of land—together with the ducal buildings thereon—was conceded in 1903 by Miklós Esterházy to be used by the Roman Catholic parish for establishing a Roman Catholic school. The Order of St. Ursula got settled at Dombóvár in 1915, and the civil school for girls was launched in the ducal building by the efforts of the nuns who established themselves here, owing, for the most part, to the efforts of Dombóvár parson Zsigmond Offenmüller and town clerk Gyula Illés.

In the first academic year (1915/1916), classes started with 27 students; in academic year 1916/17, there were already as many as 113 students. As a result of a continuously growing headcount, the building was required to be extended; therefore further assistance was provided by Miklós Esterházy to complete a new two-storey building with a garden view based on the designs of architect Gáspár Fábián from Budapest in 1917.

The legal predecessor of the present vocational secondary school was established in 1927 under the name Ursuline Teacher Training Institute of Dombóvár. The Kaposvár teacher training college originated from this institution. In 1928, the impressive three-storey streetfront building wing was completed according to the designs of Károly Möller, the site architect being Emil Frank, engineer and master builder from Budapest. Its front tower accommodated the statue of Christ by Károly Fetter, sculptor of Dombóvár.

In 1935, the institution was further expanded: the new chapel was built on the first floor.

In 1944, the building was used as a military hospital first by German and then by Soviet troops, it came to serve educational purposes again only from 31 January 1946.

The 1948 nationalization brought about dramatic changes in the life of the school: the former civil and industrial school for girls was closed down, nuns were relocated, the archives were committed to the flames, chapel furnishings were dispersed or destroyed, and the statue of Christ was “set aside”.

It was in academic year 1955/56 that the school adopted the name of János Apáczai Csere. The first grammar school course and a 12-grade curriculum were introduced in 1956. In the 1960s, the institution started to be converted into a vocational secondary school; teacher training was discontinued in 1958. By 1973, grammar school education was terminated and additional vocational training courses were gradually introduced. The commercial vocational secondary school was launched in 1963; vocational rail transport training in academic year 1968/69; vocational health-care training in academic year 1969/70; and vocational training on postal services from academic year 1978/79. As from academic year 1977/78, the student hostel came to form an integral part of the school. Vocational railway operations training started from academic year 1986/87, and vocational railway mechanic training from academic year 1989/90. A banking training course was launched in 1992; vocational railway operations and mechanic training courses were discontinued by the end of 1994, to be replaced by a transport specialization; and the banking training course was terminated in 1994. In 1997, NTR training courses commenced. Postal services training courses were replaced by an IT specialization in line with the demands of the age.

In 1987, the former Scháger House standing beside the school building was annexed to it and a school workshop was installed, funded by MÁV. Refurbishment of the grand hall of the school commenced by repositioning of the chandelier of the original chapel and lead crystal window panes. The sports field was renovated in 1992/93. In the same year, part of the new school wing was opened up, fully completed by 1997. The streetfront started to be renovated in 1995; at the same time, the statue of Christ set aside in the period of nationalization was replaced into the front tower of the building.

FORRÁS • QUELLE • SOURCE
<http://www.acszszi.hu/content/iskolankrol?q=content/iskolat%C3%B6rt%C3%A9net>

